

ترامادول اکسیری که جهنم می سازد

درباره دارویی که مصرف آن برای بسیاری از افراد زمینه ساز اعتیاد شده است

گزارش
روز

خبرنگار
معمومه فرمانی
آر

زندگی حالا برایش مثل ماه اردیبهشت است؛ همان قدر لطیف و زیبا. می گوید کاش همه روزها و ماه های سال اردیبهشت بود؛ بهاری دلبر. ظاهرش نشان نمی دهد، اما پانزده سال سابقه مصرف مواد دارد. خدا را شکر می کند که سال های جهنمی عمرش به پایان رسیده است. قصه زندگی نسترن را از زبان خودش بخوانید: «همه چیز از دیسک کمر لگنتی شروع شد. دردش کلافه ام کرده بود. تجویز پزشک برای مصرف «ترامادول» تیر خلاص رازد. انگار که آب روی آتش باشد، آرام می کرد. خوشحال بودم که بعد از این همه پزشک رفتن و نسخه گرفتن، بالاخره درمانی برایش پیدا شده است. آن روزها نمی فهمیدم که گاه نسخه یک پزشک برابر با تباه شدن زندگی است». دلش نمی خواهد ماجرای آن روزها را مرور کند و زود از کنار آن می گذرد. نمی تواند خوشحالی اش را از جریان پاک بودن پنهان کند. صدای یم گونه اش، نرمی زنانه ای می گیرد وقتی تعریف می کند: «پنج سال و دو ماه و چهار روز، دور از مواد». حتی حساب ساعت و ثانیه اش را هم دارد و چند بار پشت سر هم شکرگزاری می کند؛ بلند و بی هیچ مکثی. خدا یا شکر!، خودش می گوید: «ورق زندگی ام ناجور برگشت. دردم شدید شده بود. ترامادول هم پاسخگو نبود. دنبال تریاک، هروئین و شیره افتادم؛ در منجلا بی گیر کرده بودم که بیرون آمدن از آن سخت بود و به زحمت به این مرحله رسیدم....»

اکسیر مرگ

روایتی که مجتبی تعریف می کند نیز شباهت زیادی به ماجرای زندگی نسترن دارد: «تازه ازدواج کرده بودم و به خاطر مسائل زناشویی به بن بست رسیده بودیم. پیشنهاد همسرم را که برای جدا شدن شنیدم، دیگر به هیچ چیز فکر نمی کردم؛ بد جور خاطرش را می خواستم و بدون او نمی توانستم زنده بمانم. نفسم سنگین شد. دلم می خواست یک نفر باشد که کمک کند. موضوع را با رفیقم در میان گذاشتم؛ گفت نگران نباش؛ یک اکسیر معرفی می کنم. معجزه می کند. نمی دانستم با تجربه کردن این اکسیر، مرگ به من لبخند می زند؛ البته پیشنهاد بدی نبود. مصرف ترامادول به عنوان مکملی برای تقویت قوای جنسی، اوایل خوب جواب داد. خوشحال بودم که بالاخره راهکار مؤثری پیدا کرده ام تا زندگی ام پایدار بماند. دوز مصرف را بالا بردم. عوارض را نمی دانستم. چند بار تشنج کردم. همسرم که متوجه موضوع شد، درخواست طلاق داد. اتفاقی که از آن می ترسیدم، افتاد. بعد از آن افتادم در دام مواد مخدر؛ نشان به این نشان به خودم که آمدم، کارتن خواب شده بودم. همه چیز به همین سادگی که برایتان تعریف می کنم، اتفاق افتاد.»

مشکلات از یادم می رفت

تجربه های مشابه و از این دست زیاد است. مهرداد تعریف می کند: «حدود دو سال قبل برای نخستین مرتبه ترامادول مصرف کردم. آن زمان با همسرم اختلاف داشتم. آن روزها دائم ناراحت و عصبانی بودم. وقتی برای یکی از دوستانم درد دل کردم، ترامادول را معرفی کرد و گفت اگر روزی یک قرص بخورم، حالم بهتر می شود. من هم چند قرص ترامادول از داروخانه خریدم و خوردم. قیمت چندان ندانستم و مصرف آن بدون دردرس به نظر می رسید اما بعد متوجه شدم با دست خودم مشکل دیگری را وارد زندگی ام کرده ام». مهرداد روزهای اول بعد از خوردن قرص ترامادول، احساس خوبی داشته است: «چند روز اول خیلی خوب بود. دیگر احساس خستگی نمی کردم. تا چند ساعت شاد بودم و مشکلات از یادم می رفت. قیلا گاهی سردرد می گرفتم اما این قرص سردردم را خوب می کرد؛ البته بعد از چند روز، کم کم تأثیرش از بین رفت. به دنبال تجربه همان حس و حال اول بودم. قرص تأثیر اولیه اش را از دست داده بود و مجبور شدم چندتا چندتا بخورم و حالا همیشه یک بسته قرص در جیبم است و هر وقت بخواهم، یکی از آن ها را بالا می اندازم.»

ترامادول اعتیاد آور است

زیاد شده است و هم مرگ و میر به خاطر مصرف آن. این مسئول در حوزه پزشک قانونی استان خراسان رضوی می گوید: ترامادول جزو داروهای شبه مخدر است و ناآگاهی در این زمینه که ترامادول هم یک نوع مخدر است و تصور اینکه صرفا خاصیت ضد درد دارد، باعث شده است برخی افراد هم خودشان استفاده کنند و هم مصرف آن را به دیگران توصیه کنند، درحالی که وابستگی به این دارو به مراتب بیشتر از تریاک و دیگر مخدرهاست و به همان نسبت ترک کردن آن سخت تر.

تمام گفته های جعفرزاده بر حسب پژوهش و مطالعات انجام شده است که نشان می دهد مصرف ترامادول در هر شرایطی باعث تشنج، نارسایی کبدی و حتی نارسایی های حاد قلبی می شود و مصرف هم زمان با داروهای دیگر احتمال مرگ و میر افراد را زیاد می کند. او می گوید: ترکیب این قرص با الکل بسیار خطرناک است و همچنین مصرف هم زمان با داروهای ضد افسردگی، که تداخل دارویی باعث مرگ و میر خواهد شد.

ترامادول هشدار می دهد و از آمار درخورتوجه مرگ و میرهای ناشی از تداخل دارویی مصرف ترامادول با داروهای دیگر یاد می کند. دکتر مصطفی جعفرزاده می گوید: ترامادول از دسته داروهای شبه تریاک و ضد درد است و کاربرد درمانی هم دارد. این ماده، انواع مختلف قرص، کپسول و داروهای تزریقی را هم شامل می شود که البته تمام نمونه های ذکر شده در پروسه پزشکی هم کاربرد دارد و برای تسکین درد برخی بیماری ها تجویز می شود. او توضیح می دهد: معمولا مصرف اولیه این قرص به افزایش سطح هوشیاری و انرژی افراد می انجامد و یکی از دلایل سوء مصرف آن توسط نوجوانان و جوانان که باعث تشنج و مسمومیت می شود، همین است که خودسرانه و بدون دستور پزشک استفاده می شود. این موضوع تا آنجا خطرناک است که حتی در برخی مواقع که همراه با داروهای دیگر مصرف شده است، شاهد مرگ مصرف کننده بوده ایم.

جعفرزاده مکرر هشدار می دهد: در سال های اخیر مصرف این دارو به صورت تصاعدی افزایش یافته و به همین دلیل، هم آمار مسمومیت با این قرص خطرناک تر شده است. او می گوید: ترکیب این قرص با الکل بسیار خطرناک است و همچنین مصرف هم زمان با داروهای دیگر احتمال مرگ و میر افراد را زیاد می کند. او می گوید: ترکیب این قرص با الکل بسیار خطرناک است و همچنین مصرف هم زمان با داروهای دیگر احتمال مرگ و میر افراد را زیاد می کند.

در سال های اخیر مصرف ترامادول همراه با مصرف مواد دیگر، علاوه بر اینکه آمار مسمومان را افزایش داده است، حتی موجب تشکیل برخی پرونده های جنایی نیز شده است. آن طور که برخی مجرمان اعتراف کرده اند، قبل از ارتکاب جرم تحت تأثیر قرص بوده اند و ترامادول یا ماده دیگری استفاده کرده اند. به اعتراف متهمان برخی پرونده های زوگیری نیز، آن ها برای افزایش میزان جسارت و شجاعتشان قرص مصرف کرده اند. در چنین مواقعی، احتمال کارهای خطرناک تری هم هست؛ مثل اینکه فرد بخواهد کسی را با چاقو و قمه تهدید کند.

گرچه آمار دقیقی از میزان مرگ و میر ناشی از مصرف قرص ها اعلام نمی شود، در پزشکی قانونی مرگ هایی گزارش شده است که در تحلیل آزمایشگاهی آن ها، تأثیر مصرف داروهای نظیر ترامادول وجود دارد؛ هرچند ترامادول مصرف دارویی هم دارد و پزشک برای برخی بیماران نسخه می کند. معاون پزشکی و آزمایشگاهی اداره کل پزشک قانونی استان خراسان رضوی درباره خطرات سوء مصرف برخی داروها به خصوص مخدرهایی مانند

هشدار برای قرص های قاچاق

بیشتر متولیان حوزه درمان اعتقاد دارند مصرف زیاد ترامادول به خاطر سهولت در تهیه آن است. دکتر علی اصغر اسماعیل زاده، مدیر امور داروی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، می گوید: ترامادول جزو داروهای ضد درد است که باید حتما با نسخه پزشک ارائه شود و فروش بدون آن مجاز نیست. او به این نکته اشاره می کند که بالغ بر هزار داروخانه تحت پوشش در مشهد وجود دارد و نظارت مستمر بر همه آن ها برای فروش غیرمجاز این دارو، امکان پذیر نیست و چنانچه

کنترل همه جانبه لازم است

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان گیاهان دارویی مشهد هم زیر بار این مسئله نمی رود که برخی فروشندگان در حوزه گیاهان دارویی ترامادول می فروشند و می گوید: اگر تخلفی گزارش شود، حتما برخورد می کنیم و آن مغازه عطاری بلمب می شود. جواد شمشیروی می افزاید: فروش داروهای شیمیایی به هر دلیلی در عطاری و مغازه های مربوط به فروش گیاهان دارویی ممنوع است. او گلایه دارد

مصرف قرص؛ راه حلی فریبنده و گمراه کننده

شیرازی مثل خیلی های دیگر متأثر از این موضوع است که ماجرای ممنوعیت فروش گاه فقط در حد شعار است و نظارت درستی بر آن وجود ندارد و حتی امکان تهیه دارو بدون نسخه پزشک هم وجود دارد؛ به راحتی می توان از سایت ها و اپلیکیشن های فروش دارو آن را خریداری کرد و سازمان غذا و دارو نتوانسته است جلوی این ماجرا را بگیرد.

کنید موضوعاتی نظیر جاگیر نبودن و حمل و مصرف راحت قرص را که نیاز به ابزار و مکان خاصی ندارد و آمار مبتلایان را زیاد کرده است. شیرازی از تجربه مراجعان خود می گوید که تعداد قابل توجهی را شامل می شوند و علت مصرف را حل مشکل زودانزالی مطرح کرده اند. او گوشت می کند: راه حل مصرف قرص، فریبنده و گمراه کننده است و فرجامی جز افتادن در تله و دام اعتیاد ندارد.

درحالی که مسئولان حوزه مواد مخدر استان از پاسخ دادن به این پرسش طفره می روند، کوروش شیرازی، یکی از مشاوران حوزه روان شناسی، هشدار می دهد ترامادول جزو مواد مخدر محسوب می شود و ترک کردن آن گاه دشوارتر از مواد مخدر دیگر است. او بر این موضوع تأکید می کند که دردسترس بودن و سهولت دسترسی، گرایش به قرص ترامادول را زیاد کرده است و ادامه می دهد: به این موضوع اضافه

جعفرزاده: معمولا مصرف اولیه این قرص به افزایش سطح هوشیاری و انرژی افراد می انجامد و یکی از دلایل سوء مصرف آن توسط نوجوانان و جوانان که باعث تشنج و مسمومیت می شود

اسماعیل زاده: بیشتر قرص های ترامادول که در عطاری ها و آرایشگاه ها توزیع می شود، قاچاق است که از کشورهایی مثل پاکستان و افغانستان وارد ایران می شود